

ที่ พน ๐๕๑๐/๑๕๐

กระทรวงพลังงาน

ศูนย์เอนเนอร์ยี่คอมเพล็กซ์ อาคารบี

ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๒๓ มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ข้อคิดเห็นต่อรายงานผลการพิจารณาข้อเสนอแนะของรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง พลังงานทดแทน
จากพืชที่เหมาะสม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๔๘๔๔๒ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๙

๒. หนังสือกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ด่วนที่สุด ที่ พน ๐๕๑๐/๑๖๘๒
ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (สลค.) ได้แจ้งว่า รองนายกรัฐมนตรี (พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง) สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีคำสั่งมอบหมายให้ กระทรวงพลังงานเป็นหน่วยงานหลักกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการพลังงานไปพิจารณาร่วมกับ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ให้แจ้งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน ต่อมากรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประชุมร่วมกัน เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ และได้ขอขยายระยะเวลา ในการพิจารณาออกไปก่อน ความละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ นั้น

กระทรวงพลังงาน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาและมีข้อคิดเห็นต่อรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง พลังงานทดแทนจากพืชที่เหมาะสมของประเทศไทย ดังนี้

๑. ส่งเสริมการผลิตพลังงานไฟฟ้าจากพืช โดยเปิดรับซื้อพลังงานไฟฟ้าจากชีวมวล และก๊าซชีวภาพล่วงหน้า ๑-๒ ปี ก่อนการขยายสายส่งไฟฟ้าจะแล้วเสร็จ

ที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอนี้ โดยกระทรวงพลังงานและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องได้ ดำเนินงานตามข้อเสนอจากคณะกรรมการฯ อยู่แล้ว ปัจจุบันการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ได้ มีแผนการขยายระบบสายส่งไฟฟ้าแรงสูงอยู่แล้ว โดยจะเริ่มแล้วเสร็จในปลายปี ๒๕๖๒ เป็นต้นไป ซึ่งในปี ๒๕๖๐ กระทรวงพลังงานได้วางแผนเปิดรับซื้อไฟฟ้าทั้งจากชีวมวลและก๊าซชีวภาพ รวมมากกว่า ๕๐๐ เมกะวัตต์ ซึ่งเป็นการเปิดรับซื้อล่วงหน้า ๒-๓ ปี เพื่อให้บรรลุตามแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกของปี ๒๕๖๒-๒๕๖๓ และที่ประชุมได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรมีมาตรการสนับสนุนผู้ประกอบการที่ผลิต พลังงานทดแทนและใช้เอง เพื่อสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาให้ใกล้เคียงกับการจำหน่ายเข้าสายส่งไฟฟ้า แล้วยัง ช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายการขยายสายส่งไฟฟ้าของภาครัฐอีกด้วย

/๒.เร่งรัดให้...

๒. เร่งรัดให้มีการโซนนิ่งพื้นที่ปลูกพืชพลังงาน รวมถึงจัดทำและบริหารจัดการฐานข้อมูลการปลูกพืชพลังงาน

ที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอนี้ ขณะนี้ พพ. มีฐานข้อมูลศักยภาพพลังงานชีวมวลและเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอยู่แล้วซึ่งเป็นศักยภาพที่ได้จากการประเมินจากพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดต่างๆ แต่ยังไม่ได้กำหนดหรือโซนนิ่งพื้นที่ในการปลูกพืชเพื่อผลิตพลังงานแต่อย่างใด โดยที่ประชุมมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า

๑) การกำหนดหรือโซนนิ่งพื้นที่ในการส่งเสริมการผลิตพลังงานจากพืช ควรเริ่มจากพื้นที่ที่มีความพร้อมของสายส่งและยังไม่มีโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน พร้อมทั้ง มีความต้องการใช้ไฟฟ้าก่อน

๒) ภาครัฐควรนำข้อมูลพื้นที่นาดอนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นพื้นที่ปลูกข้าวได้ผลผลิตต่ำมาวางแผนการพัฒนาพลังงานทดแทนจากพืช

๓) ควรมีการศึกษาและพิจารณาอย่างรอบคอบในเรื่องพื้นที่การเพาะปลูกพืชอาหารและพืชพลังงานอย่างสมดุล ซึ่งรวมถึงการปลูกพืชผสมผสานแทนการปลูกพืชเชิงเดี่ยวและการลดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ก่อนนำไปสู่การปฏิบัติรูปธรรมที่ชัดเจนและโปร่งใส เพื่อรองรับความมั่นคงทางด้านพลังงานของประเทศในอนาคตต่อไป

๓. พัฒนานโยบายเพื่อให้ผู้ประกอบการโรงไฟฟ้าชีวมวลปลูกไม้โตเร็วควบคู่ไปกับการดำเนินการโรงไฟฟ้าชีวมวล

ที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอนี้ เพราะปัจจุบันปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบของโรงไฟฟ้าที่พบ จะเป็นโรงไฟฟ้าชีวมวลที่ไม่มีชีวมวลเป็นของตนเอง ต้องจัดซื้อจากผู้ค้า เช่น แกลบซื้อจากโรงสี ในส่วนของไม้โตเร็ว กรมป่าไม้ได้พัฒนาสายพันธุ์พืชโตเร็ว เช่น กระถิน เพื่อพัฒนาเนื้อไม้ให้มีค่าความร้อนสูง โดยมีการจดสิทธิบัตร พร้อมแจกพันธุ์และกล้าไม้ให้เกษตรกร ซึ่งหากมีนโยบายส่งเสริมให้น้ำไม้โตเร็วมาผลิตพลังงาน ก็สามารถดำเนินการผลิตกล้าพันธุ์ให้เกษตรกรได้ และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรกำหนดในระเบียบขั้นตอนการรับซื้อไฟฟ้าจากชีวมวลว่า ต้องมีพื้นที่ปลูกไม้โตเร็วเพื่อเพิ่มความมั่นคงทางวัตถุดิบในระยะยาวและสามารถป้องกันกระแสไฟฟ้าเข้าระบบได้อย่างต่อเนื่อง

๔. ส่งเสริมให้มีมาตรการสนับสนุนราคาพลังงานทดแทนจากพืช ที่ใช้สำหรับการผลิตความร้อน เช่น มาตรการบังคับให้กลุ่มผู้ประกอบการที่ใช้ความร้อน ความเย็นในโรงงานหรืออาคาร ต้องใช้พลังงานทดแทนตามอัตราส่วนที่กำหนด (ซึ่งระบุไว้ในมาตรการบังคับในร่าง พ.ร.บ.พลังงานทดแทน) หากไม่สามารถใช้ตามอัตราส่วนที่กำหนด อาจกำหนดให้จ่ายเป็นเงินเข้ากองทุน

ที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอนี้ แต่การปฏิบัติจะต้องรอความเห็นชอบร่าง พ.ร.บ. พลังงานทดแทน จากคณะรัฐมนตรี (ครม.) ก่อน จึงจะสามารถบังคับใช้ได้โดยที่ประชุมมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ในกรณีที่ผู้ประกอบการไม่สามารถใช้พลังงานทดแทนตามสัดส่วนที่กำหนดได้ จะต้องมีบทปรับ

๕. แนวทางแก้ไขปัญหาด้านการบริหารจัดการสายส่งไฟฟ้า ระยะสั้น ควรจัดสรรสายส่งไฟฟ้าจากโครงการจำหน่ายไฟฟ้าที่ถูกยกเลิกสัญญาไปให้โครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานขยะและพืชพลังงาน ระยะยาว ควรบริหารจัดการให้สอดคล้องกับความต้องการผลิตและรับซื้อไฟฟ้าตามแผนพัฒนาพลังงานทดแทนฯ

ที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอนี้ ในปัจจุบัน กระทรวงพลังงานได้ดำเนินการตามหลักการดังกล่าว โดยนำสายส่งไฟฟ้าจากผู้ประกอบการโรงไฟฟ้าที่ได้รับการตอบรับซื้อไฟฟ้าแล้วไม่ได้ดำเนินการตามสัญญา มาจัดสรรให้กับผู้ประกอบการพลังงานทดแทนตามลำดับ Merit order ตามแผนพัฒนาพลังงานทดแทนฯ

๖. พัฒนากลไกกำกับ ติดตามการดำเนินงานตามนโยบายและแผนพัฒนาพลังงานทดแทนฯ
ทั้งนี้ หาก พ.ร.บ.พลังงานทดแทน ผ่านความเห็นชอบจาก ครม. และประกาศใช้ จะมีคณะกรรมการ
พลังงานทดแทนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายฉบับนี้ทำหน้าที่กำกับ ติดตามการดำเนินงาน

ที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอนี้ พพ. เสนอให้ประสานขอความร่วมมือจากเครือข่าย คือ
พลังงานจังหวัด เพื่อเป็นกลไกในการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนพัฒนาพลังงานทดแทนฯ

๗. สนับสนุนร่าง พ.ร.บ.พลังงานทดแทน ให้ผ่านความเห็นชอบและประกาศใช้เพื่อ
มีมาตรการ กลไกในการแก้ปัญหาและพัฒนาพลังงานทดแทนเพิ่มเติมจากที่มีอยู่
ที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอนี้

ทั้งนี้ ที่ประชุมได้พิจารณาข้อเสนอแนะในเชิงวิชาการของคณะกรรมการการพลังงานที่
เสนอสร้างต้นแบบวิสาหกิจชุมชนที่มีพันธะสัญญาผูกพันพึ่งพากัน ๓ ฝ่าย คือ เกษตรกรผู้ปลูกหญ้าเนเปียร์
เกษตรกรฟาร์มโคเนื้อ/โคนม และผู้ประกอบการโรงไฟฟ้าก๊าซชีวภาพขนาดไม่เกิน ๑ เมกะวัตต์ เพื่อศึกษา
เรียนรู้การพัฒนาพลังงานทดแทนในระดับชุมชนซึ่งที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอดังกล่าว และมีข้อเสนอแนะ
เพิ่มเติมว่า

๑) ควรส่งเสริมรูปแบบวิสาหกิจชุมชนพืชพลังงานในลักษณะการร่วมลงทุนในการผลิต
พลังงานทดแทนเพื่อขายไฟฟ้าและใช้เอง

๒) การพัฒนาพลังงานทดแทนจากพืช ควรพิจารณาในลักษณะการนำเศษเหลือทิ้งทาง
การเกษตร (By product) หรือการนำมูลสัตว์ที่บริโภคพืชพลังงาน มาใช้ผลิตพลังงานด้วย นอกเหนือจากการ
ปลูกพืชพลังงานเพื่อผลิตพลังงานเพียงอย่างเดียว

๓) ควรระบุในระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากพืชพลังงานว่าสามารถนำมูลสัตว์มาผสมได้

นอกจากนี้ ที่ประชุมเห็นควรส่งเสริมการรับซื้อไฟฟ้าจากเทคโนโลยีแบบผสมผสาน
(Hybrid) เพื่อทำให้พลังงานทดแทนสามารถจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบอย่างต่อเนื่อง (Firm)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนันตพร กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

สำนักวิจัย คำนวณพลังงาน

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๒๓ ๐๐๒๑ ต่อ ๑๒๒๓

โทรสาร ๐ ๒๒๒๔ ๐๙๑๔